

15. september 1941.

«ORDEN — RETTFERD — FRED»

Det kom 2 grønnkledde SS folk hjem til en hustru, slenger en kuffert foran henne og hennes 3 barn, sier hånlige: Her er tingene til Deres mann. Han er skutt. Så sår de hælene sammen, sier Heil Hitler og forsvinner.

Samme kveld satt en arbeiderhustru ved radioen, og hører en monotom stemme ramse opp en lekse. Hun hører sin manns navn, hører ordene standrett, dømt til døden og dommen stadfestet.

Dette skjedde i vårt land, onsdag den 10. sept. 1941.

En av landets dyktigste jurister, Landsorganisasjonens juridiske rådgiver, Viggo Hansteen og en ung jernarbeider, tillitsmann for sine kamerater Wickstrøm, ble myrdet av de tyske nasister.

Mandag den 8 sept. streiket arbeiderne ved to av Oslos jernbedrifter, fordi tyskerne bragte levestandarden ennu ett skritt nærmere den bitre nød. Mandag kvell ble det med f ertall på fagforeningsmøte vedtatt å gjenoppta arbeidet. Men nasistene arresterte enkelte klubbstyrer, og tirsdag brøt det ut en alminnelig streik i Oslo hvor omkring 35 000 arbeidere deltok. Tirsdag kvell var det møte mellom Tangen og Terboven hvor det også deltok representanter fra de øvrige

medlemmer i Landsorganisasjonens ledelse og Reichskommissariat. Det ble oppnådd full enighet, arbeidet skulle gjenopptas, men på sin side lovet Terboven at matspørsmålet skulle ordnes tilfredsstillende og at det samtidig skulle tas opp forhandlinger om lønsspørsmålene.

Landsorganisasjonen oppfylte sin del av avtalen, og alle arbeiderne ville igjen være på post onsdag. Men med den vanlige løgnaktighet og barbarietoder brøt nasistene avtalen og begynte en massearrestasjon av arbeidere og fagforenings-

ledere, blant annet hele sekretariatet med Tangen i spissen. Og så kom skjend elsdåden onsdag, standrett og mordet på Hansteen og Wickstrøm. Nasistene mente med mordet på Hansteen å ha rammet i hjertet av arbeiderorganisasjonene. De traff også Arbeiderne over hele landet førte skuddene på den modige advokat og på den unge kjekke jernarbeider. Men hadde nasistene ant det innbitte raseri, følt de tusener av never som ble knyttet i innbitte sorg, ikke bare hos arbeiderne men i alle samfundslag, blant alle nordmenn, hadde de visst at med de to geværkalver hadde de selv lidd ett av sine største nederlag i Norge. Hatet mot våre undertrykk-

[si-te side]

Ture Nermann

RYSSLANDS RÖDA ARME

Freden bad du om, Ryssland, Frihetens hungrande moder, freden att så och att plöja efter fasans och plågornas år. Värden sände dej - kulor; ännu en gång dina floder rullade röda av blodet ur din härliga ungdoms sår. Männerna dina mördades, kvinnorna skändades, byarna brann och de gråtande barnen fan du ej bröd att ge. Då steg din heliga vrede högt mot de brännande skyarna:

Nog nu med bidan och böner!

Till vapen, Arbetets söner!

Då växte den hög kring dej, Ryssland, din järnmur, din
Röda Armé!

VÅRT ARBEID

Vi nordmenn er vant til frie forhold, og har liten trening i illegalt arbeid.

Tross de bitre erfaringene vi nu har fått, har vi ennå ikke lært det viktigste grunnlag for vårt arbeid: Å kunne holde kjæft!

Husk følgende: Du skal ikke engang fortelle din beste kamerat noe som han ikke trenger å vite. Plapr ikke ut med hva du gjør, for derved å vinne anerkjennelse blandt dine venner. Den vil du få siden. Prat aldri om unødvendige spørsmål. Det er liten gagn i å sitte og drøfte hvem som lager denne avisen.

Når du sender denne avis eller annet materiell videre, så gjør det helst på den måte at man ikke vet hvor den stammer fra.

La aldri denne avis eller lignende ligge i en skuff. Ødelegg den heller.

Send ikke materiell videre til personer du ikke vet om er å stole på.

»»««

FLYALARM

Såvel i utstyr som i menneskemateriell har Sovjetsamveldet og England det aller beste. Se bare på Kirkenes hvor alle de militære byggene ble barbert bort, mens alle de sivile fant husene sine i behold.

Tross dette så er dett missforstått demonstrasjon å entre tak og strømme ut på gaten når flyalarmer går. Vi må i det minste holde oss borte fra alle mål vi må vente vil bli bombet.

De allierte viser all respekt for norske liv så en tilstrømning av nysgjerrige vil hindre operasjonene.

STUDENTENE

Studentenes arbeid har blitt forenklet. «Fritt Folk» har selv ødelagt alle videre sjanser for ns på Universitetet med en artikkel om en tale rektor Seip «burde ha holdt» 2. september.

Vær forsiktig, det gagnar vår kamp og vanskeliggjør våre fienders arbeide.

KANONER ELLER SMÖR

Ikke en gang riktig gamle folk kan huske å ha stått i kø for å få 2 kg poteter sensommers. Dette er et av resultatene av den nasistiske nyordningen av matforsyningen.

Verre ting kan vi nok vente oss, vi fristes til å minne også om tyskernes potetaffære i Flekkefjord. Hele det store kullagret til kjøpmann Syvertsen ble der fylt med poteter, som selvsagt frøs bak de tynne bordveggene. Bøndenes forespørsel om å få bruke potetene til dyrefor ble avslått, og det hele råtnet og forpestet byen. Utpå sommeren ble det endelig gitt tillatelse til at potetene på byens bekostning ble kjørt på sjøen.

Nu skyter det opp potettørkerier. De tørkede potetene blir ikke for oss, men for tyske soldater.

Nasistenes parole er at den norske levestandarden skal ned under den tyske.

Hva dette vil si kan vi danne oss et godt bilde av ved å sammenligne smørrasjonene. Mens vi ennå får 40 gr smør pr dag, så må man i Tyskland nøie seg med 80 gr pr uke, dvs det samme vi ennå får for 2 dager.

Også med hensyn til søt melk, har vi lyse utsikter.

I Tyskland er rasjonen pr dag: når det er noe å få!

voksne	intet
barn inntil 6 år	0,75l
barn 6 til 14 år	0,25l
svangre og diegivne kvinner	0,50l

Lavere rasjoner enn dette må vi regne med at det er målet å få oss ned på. Det overskytende vet hver nordmann hvor går. Tusentall svangre tyske kvinner i Norge, storetende soldater og sivile tyskere, soldater på den russiske fronten og ikke minst ammunisjonsfabrikkene sluker alt som kan produseres.

Nasipressen forklarer rasjoneringen med at kuene melker så dårlig. Sant nok at kuene streiker litt, men hvor ble det av kraftforet?

Det er Göhrings parole som skal virkeliggjøres; kanoner eller smør.

Men de samme kanoner skal en gang vendes mot barbarene!

DET BLE IKKE KORN OG OLJE TYSKLAND FIKK FRA SOVJET!

**VI SKAL KLASSIFISERES
SOM 1. MOTSTANDERE. 2. NØI-
TRALE, 3. SYMPATISEREN-
DE OG 4. MEDLEMMER AV
NS!**

Vi har fått tak i et sirkulære til medl. av NS, i hvilket de pålegges i tiden 8.9 - 8.10. å tegne abonnenter på «F. F.».

«Ofrene» skal dessuten klassifiseres etter stilling til NS.

Vi husker mannen som på en slik henvendelse svarte: Når NS har gjennomført programpunktet «bedre kontroll av utlendingers opphold i landet» kan De spørre igjen.

ORDEN . . . forts.

kere er rødglødende som aldri før. Ennu er våre motstandere for sterke men vi vet at vår tid kommer.

Ikke bare i Norge har disse to mord vakt avsky, men også i Sverige har viljen til handling våknet. August Lindbergs manende tale og det ene minuttets dødsstillhet på den svenske fagforeningskongress da de mintes de to falne, varslet om at broderfolket kanskje snart skal rekke hånden til hjelp, og knekke forrederkonungens og likesinnedes hjelp til nasistene. I hele verden har mordet gitt gjenlyd, og streiken i Oslo og dens ofre skal minnes for alltid.

Vi vet at også vi må ofre, vi ser russernes heltmodige kamp og vet hva de gir.

I sorgen over våre falne ser vi med beundring på den kamp som føres av Leningradarbeiderne og den røde arme. Vi vet også at

**STATSRÅD LIES TALE TIL
DET NORSKE FOLK.**

Etter begivenhetene 10. sept., rettet Trygve Lie en appell til det norske folk om foreløbig å vise ro.

På grunn av presset fra arbeiderne, sa h.n., har Landsorganisasjonens ledelse selv under okkupasjonen gjort en innsats for å ivareta arbeidernes interesser.

Men stadig har tyskerne brutt alle avtaler. Hensikten har vært å gjøre organisasjonen til et redskap for tyskerne.

Statsråden kom så inn på den bedre internasjonale situasjonen, men, sa han, send ikke fyrverkeri opp om dagen, vent til natten, og ennu har ikke natten for godt senket seg over nazi. Signalet til sluttkampen vil bli gitt tydelig!

Lie sluttet med varme ord om de to som var falt som martyrer for sin politiske overbevisning. Skildret deres innsats i arbeiderbevegelsen og fortalte hvordan Hansteen ifjor fulgte regjeringen nordover.

Det står til oss alle å vise at de ikke har dødd forgjeves!

**HVERT EKSEMPLAR MÅ
LESES AV MINST 25 PÅLI-
TELIGE ARBEIDERE!**

kampen vil kreve nye offere av oss, men intet offer skal være forgjeves. Nasismen skal knekkes, såvel i Tyskland som hjemme i vårt eget land. Det sverger vi.

AVANTGARDEN

3. november 1941.

7. NOVEMBER 1917 — 7. NOVEMBER 1941.

Vårt lands frihet og selvstendighet er i høieste grad knyttet til Sovjetunionen og dens militære slagkraft. Bare dette land kan knekke Tyskland, eller svekke det så meget at også våre andre allierte kan gå til militære aksjoner av avgjørende art. Vi skal heller ikke glemme at før krigsoperasjonene begynte i øst, ble store nasiststyrker bundet ved den russiske grense. Hvis slike «vennskaplige» forhold hadde hersket mellom de to stormakter som vi trodde, kan vi idag vanskelig forstå hvorledes England skulle ha klart sig hvis de tyske kreftene samlet ble satt inn. I virkeligheten var hele tiden omkring 3/4 av den tyske hær bundet i øst, og begrenset slagkraften både mot England og mot den nære orient og Afrika.

Når vi idag har full oversikt over det tyske militærvåpens fantastiske styrke, og det militære og forsyningsmessige utstyr det har klart å stable på beina, må en forstå hvilken kolossal kraft det må ligge i Sovjet-samveldet og dets røde arme som i disse måneder har klart å motstå de tyske armeer og langsomt suger kraften fra dem.

Dette at Sovjetunionen betyr så kolossalt meget for oss, og at det samtidig viser sig å være en indre og ytre styrke vi på ingen måte før hadde ant, får oss til på en rekke

punkter radikalt å forandre vårt syn på denne stat og de folk som står i spissen for den.

Russland var før den forrige verdenskrig et tilbakeliggende bondeland, hvor størsteparten av befolkningen var analfabeter og levde i den ytterste nød. Verdenskrig, revolusjon og intervensjon slo istykker det meste av det produksjonsapparat som var til stede, og arbeiderne som overtok makten etter revolusjonen bygget et industriland opp av denne ruinhopen.

Vi kjente her hjemme lite til hvor langt de var kommet, vi kjente de offentliggjorte resultatene fra de to femårsplaner, men vi hadde lite grunnlag for å bedømme om de virkelig var kommet så langt som de sa.

Idag vet vi at den russiske industri er ypperlig. Det russiske materiell som utelukkende er produsert i Sovjetunionen, har vist sig å være av den aller beste kvalitet. Det russiske flyvevåpen som nasistene til å begynne med hånende kalte for et «paradevåpen», har vist sig å eie første klasse fly og flyvere.

Det tyske propaganda-apparat kaller de russiske soldater for «dy» som drives fram av «kommisærer» med våpen i hånd.

Men det russiske produksjonsapparat som mint er av samme